

Cauza C-34/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

24 ianuarie 2023

Instanța de trimitere:

Sąd Okręgowy w Koszalinie (Polonia)

Data deciziei de trimitere:

30 decembrie 2022

Reclamantă:

RF

Pârâtă:

Getin Noble Bank S.A.

Obiectul procedurii principale

Acțiune în constatarea nulității contractului de credit ipotecar indexat în CHF încheiat cu banca pârâtă și pentru obligarea la plata unei sume de bani, precum și cerere a reclamantei de garantare a creanțelor nepecuniare prin reglementarea drepturilor și obligațiilor părților din procedură pe durata procedurii, prin suspendarea obligației reclamantei de a plăti ratele de credit în cuantumul și la datele prevăzute în contract.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Interpretarea articolului 70 alineatul (1) din Directiva 2014/59 pentru a stabili dacă interdicția prevăzută în această dispoziție se referă exclusiv la posibilitatea de a executa o creanță pecuniară pe cale de executare silită sau și la inițierea oricărei proceduri de măsuri asigurătorii împotriva unei entități aflate în restructurare forțată

Întrebarea preliminară

„Interdicția prevăzută la articolul 70 alineatul (1) din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/CE, 2012/30/CE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și Regulamentele Parlamentului European și ale Consiliului [nr. 1093/2010 și (UE)] nr. 648/2012 se referă numai la posibilitatea de a executa garanția aferentă unei creanțe pecuniare prin intermediul unei executări silite sau și la posibilitatea de a iniția orice procedură având ca obiect măsuri asigurătorii împotriva unei entități aflate în restructurare obligatorie?”.

Dispoziții de drept al Uniunii invocate

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, articolul 12, articolul 169 alineatul (1)

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, articolul 38

Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, considerentele: (4), (21), (24), articolul 6 alineatul (1), articolul 7 alineatul (1)

Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului, considerentul (5), articolul 70 alineatul (1)

Dispoziții naționale invocate

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej [Constituția Republicii Polone], articolul 76

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny [Legea din 23.04.1964, Codul civil], articolele 5, 22¹, 43¹, 44, 45, articolul 58 alineatele 1-3, articolul 353¹, articolul 358¹ alineatele 1-4, articolul 359 alineatele 1 și 2, articolul 385¹ alineatele 1-4

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe [Legea din 29.08.1997, Legea bancară], articolul 69 alineatul (1), articolul 69 alineatul (2) (în versiunea din 31 august 2007)

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji [Legea din 10.06.2016 privind Fondul de Garantare Bancară, sistemul de garantare a depozitelor și restructurarea forțată] (denumită în continuare „Legea privind Fondul de Garantare Bancară”), articolul 135 alineatele 1 și 4

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego [Legea din 17.11.1964, Codul de procedură civilă], articolul 13 alineatul (2), articolul 199 alineatul (1), articolul 730 alineatele (1) și (2), articolul 730¹ alineatele (1), (2) (2¹) și (3), articolele 731, 737, 738, articolul 743 alineatele (1) și (2), articolul 755

Prezentarea situației de fapt și a procedurii

- 1 Instanța de trimitere a fost sesizată cu o acțiune în constatare și plată formulată de RF împotriva GETIN Noble Bank SA din Varșovia. Reclamanta solicită constatarea nulității contractului de credit ipotecar indexat la CHF încheiat cu pârâta la 31 august 2007. Reclamanta solicită, de asemenea, ca pârâta să fie obligată la plata sumei de 80 657,30 PLN, împreună cu creanțele accesorii. În subsidiar, reclamanta a solicitat să se stabilească faptul că dispozițiile din acordul menționat, descrise în detaliu de reclamantă, constituie clauze contractuale abuzive și nu sunt obligatorii pentru reclamantă. Pe lângă această cerere, reclamanta a solicitat de asemenea ca suma de 28 780,01 PLN, împreună cu creanțele accesorii, să fie acordată în favoarea reclamantei în orice procedură de protecție împotriva entităților aflate în restructurare obligatorie.
- 2 Odată cu cererea introductivă, reclamanta a solicitat ca creanța nepecuniară să fie garantată prin reglementarea drepturilor și obligațiilor părților din procedură pe durata procedurii, prin suspendarea obligației reclamantei de a plăti ratele împrumutului în cuantumul și la datele specificate în contract, de la data la care a fost acordată măsura asigurătoare și până când hotărârea prin care se soluționează procedura devine definitivă. Aceasta și-a motivat cererea prin faptul că interesul său juridic în acordarea unei garanții pe durata procesului rezultă din faptul că lipsa unei garanții ar putea să o expună la pierderi financiare, întrucât plătește cu regularitate ratele de capital și dobânzile, ceea ce ar putea duce la grevarea bunurilor sale și la îmbogățirea fără justă cauză a pârâtei.

Argumentele esențiale ale părților din procedura principală

- 3 Reclamanta susține că respectivul contract de credit ipotecar este nul și conține clauze contractuale abuzive care nu au caracter obligatoriu. În opinia reclamantei, aceasta are un interes juridic în garantarea creanței nepecuniare descrise mai sus, din cauza riscului de prejudiciu financiar.

- 4 Pârâta nu a răspuns încă la cererea introductivă, întrucât nu i s-a comunicat încă o copie a acesteia la momentul la care s-a emis ordonanța de trimitere, din cauza faptului că instanța de trimitere se pronunță în primă instanță asupra cererii de constituire a unei măsuri asigurătorii pentru creanțe nepecuniare.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 5 În ceea ce privește necesitatea de a formula întrebarea menționată mai sus, instanța de trimitere a arătat că interpretarea dreptului Uniunii este necesară pentru a putea aplica în mod corect dispozițiile de drept național referitoare la posibilitatea de a acorda o garanție pentru o creanță nepecuniară, în situația în care împotriva pârâtei a fost inițiată (la 29 septembrie 2022) procedura de restructurare obligatorie, în urma căreia activitatea băncii a fost transferată către o instituție-punte înființată de Fondul de Garantare Bancară.
- 6 În opinia instanței de trimitere, în principiu, cererea reclamantei de constituire a unei măsuri asigurătorii pentru creanța nepecuniară din prezenta cauză ar trebui să fie admisă, întrucât reclamanta a furnizat suficiente elemente de probă și a demonstrat existența unui interes juridic în obținerea unei măsuri asigurătorii.
- 7 Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 135 din Legea privind Fondul de Garantare Bancară, procedurile de executare silită sau procedurile având ca obiect măsuri asigurătorii împotriva activelor unei entități aflate în curs de restructurare inițiate înainte de începerea procedurilor de restructurare sunt întrerupte (alineatul (1)), iar procedurile de executare silită și de constituire de garanții nu sunt permise împotriva unei entități aflate în curs de restructurare în timpul perioadei de restructurare obligatorie [alineatul (4)]. Această din urmă dispoziție a fost transpusă în legislația poloneză în temeiul articolului 70 alineatul (1) din Directiva 2014/59.
- 8 Examinând cererea reclamantei, instanța de trimitere are îndoieli în ceea ce privește interpretarea articolului 70 alineatul (1) din Directiva 2014/59 cu privire la aspectul dacă interdicția prevăzută în această dispoziție se referă doar la posibilitatea de a constitui o garanție pentru o creanță prin executare silită sau la inițierea oricărei proceduri având ca obiect măsuri asigurătorii împotriva unei entități aflate în restructurare obligatorie.
- 9 Instanța de trimitere a reținut că se poate considera că interdicția de la articolul 70 din Directiva 2014/59 s-ar putea aplica numai activelor care se află deja în patrimoniul entității aflate în procedura de restructurare sau lichidare și că orice executare silită sau măsură asigurătorie ar putea conduce la ieșirea acestora din patrimoniul respectiv în urma executării silite sau a garanției. În opinia sa, interdicția de inițiere a procedurilor de garantare nu se poate aplica, prin urmare, activelor care nu au intrat încă în patrimoniul respectiv. Într-o astfel de situație, dispoziția indicată nu ar constitui un obstacol în calea admiterii cererii reclamantei.

- 10 Din perspectiva dreptului Uniunii, instanța de trimitere a arătat că, în conformitate cu considerentul (5) al Directivei 2014/59, este dificil de găsit un motiv pentru care nu ar fi posibil să se asigure astfel de creanțe nepecuniare împotriva unei bănci în cadrul unei restructurări, care, în definitiv, potrivit directivei, trebuie să se desfășoare în conformitate cu principiul nedeteriorării poziției creditorilor în raport cu procedura standard de insolvență.
- 11 Având în vedere împrejurările menționate mai sus, instanța de trimitere a sugerat ca răspunsul la întrebarea preliminară să fie dat de Curte în sensul că articolul 70 alineatul (1) din Directiva 2014/59 se referă exclusiv la posibilitatea de a executa o garanție pentru o creanță pecuniară pe calea executării silite.
- 12 Instanța de trimitere a mai arătat că practica de până acum a Curții s-a axat exclusiv pe interpretarea în sens literal a articolului 70 alineatul (1) din Directiva 2014/59, ceea ce conduce însă la imposibilitatea de a atinge scopurile urmărite de dispozițiile dreptului Uniunii. Astfel, instanța a subliniat necesitatea de a asigura un efect practic deplin al acestuia.
- 13 În cele din urmă, instanța de trimitere a solicitat aplicarea unei proceduri accelerate în temeiul articolului 105 din Regulamentul de procedură al Curții, întrucât natura cauzei care rezultă din necesitatea de a soluționa o cerere de constituire a unei garanții pentru o creanță nepecuniară, care, în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă, ar trebui să fie soluționată imediat, necesită o decizie imediată.